

Cainist Felsefe

Vardhamāna (M.Ö. 599-527) kendinden önceki 23 Tīrthankara'nın 24. ve sonuncusu idi, yani Caynist düşünceler yüzyıllarca geriye gidiyordu. Son Tīrthankara Vardhamāna ile ondan önceki Pārsva arasında neredeyse iki yüz yıl fark vardı. Ona “büyük kahraman” anlamında Mahāvīra lakabı verilmişti. Rusal önder anlamında da Cina denmişti. Kurduğu dinsel felsefe İ.S. ilk yüzyıl içinde Şvetāmbara (beyaz giyenler) ve Digambara (çıplak gezenler) diye ikiye ayrılmıştı. O da Buddha gibi bir “ilk neden” arayışı içinde değildi; tanrıyı ve tanrılaştırılmış din adamlarını reddediyordu. Vedalara karşıydı. Ruhu ise kabul ediyordu. Herşeyin, maddi şeylerin, havanın, ateşin bile bir ruhu vardı. Caynistler bu ruhun bedenden ayrı olduğunu, öldükten sonra tekrar doğum olmayacağını söylüyorlardı. Ruh, işlenen günaha göre lekenebilir ve renklenir. En temiz ruh beyazdır, daha kirlileri kırmızı, sarı vs. dir.¹ Caynacılar yaşam sırrını çilecilikleriyle çözmeye çalışırlar. Mükemmellik düzeyine geldiklerinde hiçlik durumu olan Nirvāna yerine, niteliksiz ve ilişkisiz bir varlık durumuna gelirler ve yeniden doğuştan kurtulurlar.

¹ Ruben, Eski Hint Tarihi, s. 101. Bunu Çhandogya Upanishad'da geçen ve ayrıca Sāmkhya'da işlenen Sattva'nın beyaz rengi, Racas'ın kırmızı, Tamas'ın siyah rengi ile karşılaştırmak mümkündür.